

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1947-1948.

VERGADERING VAN 25 MEI 1948.

Wetsvoorstel tot instelling van hoger beroep in tuchtzaken voor de notarissen, pleitbezorgers en deurwaarders.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De Regering heeft onlangs een wetsontwerp ingediend tot instelling van tuchtraden van beroep voor de leden der Balie. Dit ontwerp heeft ten doel de Rechters in het Hof van Beroep te vervangen door tuchtraden van beroep, samengesteld uit advocaten, en voorgezeten door de Eerste-Voorzitter van het Hof van Beroep.

Het verslag van de Commissie van Justitie van de Senaat over dat ontwerp heeft de aandacht gevestigd op de verouderde bepalingen die bevat zijn in besluiten en decreten welke dagtekenen uit de tijd van Napoleon, waarbij namelijk hoger beroep slechts mogelijk is voor sommige tuchtstraffen, en noch de Procureur-Generaal, noch de klagende partij in hoger beroep konden gaan in geval van eenvoudige verwittiging of van vrijspraak.

Het lot dat thans beschoren is aan andere ministeriële ambtenaren, die, zoals de advocaten, hun functies uitoefenen bij de Hoven en Rechtbanken of met hen samenwerken, is nog veel minder billijk. Wij bedoelen de notarissen, pleitbezorgers en deurwaarders.

Zoals de leden der Balie, zijn zij gegroepeerd in onafhankelijke orden met eigen Tuchtkamer die, zoals de Raad van Orde, adviezen uitbrengt en tuchtstraffen uitspreekt.

Beheerd door een reeks decreten en besluiten die dagtekenen van de Franse Revolutie, te weten : die van 2 Nivôse jaar IX voor de notarissen; die van 13 Frimaire jaar IX en van 2 Thermidor jaar X voor de pleitbezorgers, en het decreet van 14 Juni 1813 voor de deurwaarders, hebben zij niet het voordeel genoten van het besluit van 1836, dat, ten gunste van de leden der Balie, een reeks dwangwetten introk en hen tegen willekeur waarborgde.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1947-1948.

SÉANCE DU 25 MAI 1948.

Proposition de loi instituant l'appel en matière disciplinaire pour les notaires, avoués et huissiers.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le Gouvernement a récemment déposé un projet de loi instituant des conseils de discipline d'appel pour le Barreau. Ce projet a pour but de substituer aux Juges de la Cour d'Appel des conseils de discipline d'appel, composés d'avocats, et présidés par le Premier Président de la Cour d'Appel.

Le Rapport de la Commission de la Justice du Sénat, relatif à ce projet, a attiré l'attention sur les archaïsmes que contiennent les arrêtés et décrets qui datent de l'époque napoléonienne, l'appel n'étant possible que pour certaines peines disciplinaires et ni le Procureur général, ni la partie plaignante ne pouvait user d'un recours en cas de simple avertissement et en cas d'acquiescement.

Bien moins équitable encore est le sort actuellement fait à d'autres officiers ministériels, qui tout comme les avocats exercent leurs fonctions près des Cours et Tribunaux ou collaborent avec eux. Ce sont les notaires, avoués et huissiers.

Tout comme les membres du Barreau, ils sont groupés en des ordres indépendants ayant une Chambre de discipline propre, qui ainsi que le Conseil de l'Ordre, donne des avis et prononce des peines disciplinaires.

Régis par une série de décrets et arrêtés datant de la Révolution française, à savoir celui du 2 Nivôse an IX pour les notaires; du 13 Frimaire an IX et du 2 Thermidor an X pour les avoués; ou par décret du 14 juin 1813 pour les huissiers, ils n'ont pas bénéficié de l'arrêté de 1836, qui rapporta en faveur des membres du Barreau, une série de lois d'assortissement et les garantit contre l'arbitraire.

Terwijl de gecensureerde, berispte, geschorste of van de Balie geschrapte advocaat zich in hoger beroep kan voorzien tegen de uitspraak van de Tucht-raad, en een standvastige rechtspraak hetzelfde recht verleent aan de Procureur-Generaal, is generlei hoger beroep mogelijk tegen de straffen uitgesproken door de Tuchtkamers van de notarissen, pleitbezorgers en deurwaarders.

Het is nochtans gebruikelijk in België dat elke tucht-beslissing, waarbij een straf wordt opgelegd, voor hoger beroep vatbaar is. Zulks schijnt des te meer wenselijk, daar voor hetgeen de notarissen, pleitbezorgers en deurwaarders betreft, deze beslissingen zonder beroep uitgesproken worden door rechtcolleges samengesteld uit leden die hetzelfde beroep uitoefenen als de beschuldigde en die, niet bezoldigd zijnde, als zijn mededingers kunnen voorkomen.

De instelling van een hoger beroep is trouwens het voorwerp geweest van talrijke wensen uitgaande van de federaties en congressen van notarissen, pleitbezorgers en deurwaarders.

Het is de verwezenlijking van die wensen welke onderhavig wetsvoorstel nastreeft.

In strijd met hetgeen voor de tuchtraden van beroep voor de advocaten werd aangenomen, bleek het verkieslijk geen tuchtraden van beroep te vormen, samengesteld uit notarissen, pleitbezorgers en deurwaarders, en zulks om een drievoudige reden :

1° Het gering aantal uitspraken door de onderscheiden tuchtkamers gedaan waartegen hoger beroep zou ingesteld worden; het is inderdaad moeilijk, om te komen zetelen en een enkele zaak berechten, confraters samen te brengen die door de wet verplicht zijn buiten de hoofdplaatsen van het Hof van Beroep hun verblijfplaats te hebben;

2° Het beperkt aantal leden die deze verschillende groeperingen uitmaken. Per Hof van Beroep zijn de pleitbezorgers maar een vijftigtal, de notarissen en deurwaarders ongeveer driehonderd, terwijl het aantal advocaten te Brussel alleen het duizendtal overschrijdt;

3° De leden dezer onderscheiden orden zijn weinig vertrouwd met de functies van rechter, de notarissen zijn magistraten van de oneigenlijke rechtspraak, de pleitbezorgers houden zich vooral bezig met rechtspleging, de deurwaarders met de tenuitvoerlegging der vonnissen. Geen enkele dezer ministriële ambtenaars moet houder zijn van het diploma van doctor in de rechten, meer nog, de pleitbezorgers en de deurwaarders moeten nieteens bewijs leveren van universitaire rechtsstudies.

Daar de uitoefening van een tuchtmacht verbonden in aan de burgerlijke rechtsmacht, schijnt het verkieslijk dat het hoger beroep berecht worde door de Burgerlijke Kamer van het Hof van Beroep binnen het rechtsgebied van hetwelk de Tuchtkamer, die de straf heeft uitgesproken, gevestigd is.

De termijn van beroep, zoals hij voorzien wordt in het wetsontwerp waarbij Tuchtraden van Beroep voor

Alors que l'avocat censuré, réprimandé, interdit ou rayé du Barreau, peut se pourvoir en appel contre la sentence du Conseil de discipline et qu'une jurisprudence constante donne le même droit au Procureur général, aucun appel n'est possible contre les peines prononcées par les Chambres de discipline des notaires, avoués et huissiers.

Il est cependant d'usage en Belgique que toute décision disciplinaire infligeant une peine, soit susceptible d'appel. Cela paraît d'autant plus souhaitable qu'en ce qui concerne les notaires, avoués et huissiers, ces décisions sans appel sont prononcées par des juridictions composées de membres exerçant la même profession que l'inculpé et qui, n'étant pas appointés, peuvent apparaître comme ses concurrents.

L'institution d'un recours d'appel a fait d'ailleurs l'objet de plusieurs vœux émanant des fédérations et congrès de notaires, d'avoués et huissiers.

C'est à la réalisation de ces vœux que tend la présente proposition de loi.

A l'encontre de ce qui a été adopté pour les conseils de discipline d'appel pour les avocats, il a paru préférable de ne pas créer des conseils de discipline d'appel composés de notaires, d'avoués ou huissiers, cela pour un triple motif :

1° Le nombre minime des sentences prononcées par les diverses chambres de discipline et dont appel serait interjeté; il est en effet difficile de rassembler pour venir siéger et juger une seule affaire des confrères, que la loi oblige de résider en dehors du chef-lieu de la Cour d'Appel;

2° Le nombre restreint de membres composant ces différents groupements. Par Cour d'Appel, les avoués ne sont qu'une cinquantaine, les notaires et huissiers environ trois cents, alors que le nombre des avocats à Bruxelles seul dépasse le millier;

3° Les membres de ces différents ordres sont peu familiarisés avec les fonctions de Juge, les notaires sont des magistrats de la juridiction gracieuse, les avoués s'occupent spécialement de procédure, les huissiers de l'exécution de jugements. Aucun de ces officiers ministériels, ne doit être porteur du diplôme de docteur en droit, bien plus, les avoués et huissiers ne doivent même pas justifier d'études universitaires de droit.

Comme l'exercice d'un pouvoir disciplinaire se rattache à la juridiction civile, il semble préférable que l'appel soit jugé par la Chambre civile de la Cour d'Appel dans le ressort de laquelle est établie la Chambre de discipline qui a prononcé la peine.

Le délai d'appel comme il est prévu au projet de loi instaurant les conseils de discipline d'appel pour

de advocaten worden ingesteld, zou 15 dagen bedragen te rekenen van af de betekening per aangetekend schrijven van de beslissing aan partijen, gedaan door de secretaris van de Tuchtkamer die in eerste aanleg uitspraak doet.

De invoering van dit hoger beroep brengt de intrekking mede van het decreet van 2 Thermidor jaar X, waarbij bepaald wordt dat de straffen en beslissingen van de Tuchtkamers der pleitbezorgers zonder voorziening noch hoger beroep bij de Rechtbanken worden ten uitvoer gelegd.

L. LAGAE.

les avocats serait de 15 jours à partir de la notification de la décision aux parties par lettre recommandée faite par le secrétaire de la Chambre de discipline statuant en premier ressort.

L'institution de ce recours en appel comporte abrogation du décret du 2 Thermidor an X qui stipulait que les peines et décisions des Chambres de discipline des avoués sont exécutés sans appel ni recours aux Tribunaux.

Wetsvoorstel tot instelling van hoger beroep in tuchtzaken voor de notarissen, pleitbezorgers en deurwaarders.

EERSTE ARTIKEL.

Worden toegevoegd :

a) een artikel 12*bis* aan het besluit van 2 Nivôse jaar XII (besluit betreffende de instelling en de inrichting van de Kamers van notarissen);

b) een artikel 10*bis* aan het besluit van de Consuls van 13 Frimaire jaar IX (betreffende de pleitbezorgers);

c) een artikel 73*bis* aan het decreet van 14 Juni 1813 (betreffende de deurwaarders);

luidende :

De beslissingen van de Tuchtkamer en van de Rechtbanken van Eerste Aanleg, waardoor zij vervangen wordt, behalve die waarbij slechts terugroeping tot de orde opgelegd wordt, kunnen het voorwerp uitmaken van hoger beroep bij de Burgerlijke Kamer van het Hof van Beroep, in welks rechtsgebied de Tuchtkamer of de Rechtbank van welke de beslissingen uitgaan gevestigd is.

De akte van beroep moet per aangetekende brief worden betekend aan de secretaris van de Tuchtkamer of aan de Griffier der Rechtbank van welke de beslissing uitgaat. Deze betekening dient gedaan te worden binnen 15 dagen na de betekening aan partijen van de beslissing in haar geheel per aangetekende brief door voormelde secretaris. Het recht van hoger beroep hoort toe aan de beschuldigde, aan de syndicus van de Tuchtkamer en aan de Procureur-Generaal bij het Hof van Beroep, dat over het beroep moet recht spreken.

In geval van hoger beroep, maakt de secretaris van de Tuchtkamer het bundel en een volledige uitgifte van de beslissing over aan de Hoofdgriffier van het Hof van Beroep, voor hetwelk het hoger beroep is ingesteld.

ART. 2.

De arresten in tuchtzaken door het Hof van Beroep, tegen notarissen, pleitbezorgers en deurwaarders uitgesproken, kunnen aangebracht worden bij het Hof van Verbreking in de voorwaarden voorgeschreven door de wet van 25 Februari 1925, betreffende de rechtspleging in verbreking in burgerlijke zaken.

De termijn bedraagt 30 dagen te rekenen van de datum der betekening van het arrest.

Behoudens andersluidende beslissing van het Hof van Beroep, heeft het beroep schorsende kracht.

ART. 3.

Het decreet van 2 Thermidor jaar X wordt ingetrokken.

L. LAGAE.

Proposition de loi instituant l'appel en matière disciplinaire pour les notaires, avoués et huissiers.

ARTICLE PREMIER.

Il est ajouté :

a) un arrêté 12*bis* à l'arrêté du 2 Nivôse an XII (arrêté relatif à l'établissement et à l'organisation des Chambres des notaires;

b) un article 10*bis* à l'arrêté des Consuls du 13 Frimaire an IX (sur les avoués);

c) un article 73*bis* au décret du 14 juin 1813 (sur les huissiers);

conçu comme suit :

Les sentences de la Chambre de discipline et du Tribunal de Première Instance, qui en tient lieu, sauf celles infligeant simplement le rappel à l'ordre, peuvent faire l'objet d'un appel devant la Chambre civile de la Cour d'Appel dans le ressort de laquelle est établie la Chambre de discipline ou le Tribunal dont émanent les sentences.

L'acte d'appel doit être notifié, par lettre recommandée au secrétaire de la Chambre de discipline ou au Greffier du Tribunal dont émane la sentence. Cette notification doit être faite endéans les 15 jours de la notification de la décision en son entièreté, faite aux parties, par lettre recommandée par le dit secrétaire. Le droit d'appel appartient à l'inculpé, au syndic de la Chambre de discipline et au Procureur général près de la Cour d'Appel qui doit statuer sur le recours.

En cas d'appel, le secrétaire de la Chambre de discipline transmet le dossier et une expédition intégrale de la sentence au Greffier en chef de la Cour d'Appel devant laquelle le recours est introduit.

ART. 2.

Les arrêts rendus en matière disciplinaire par les Cours d'Appel contre des notaires, avoués et huissiers, peuvent être déférés à la Cour de Cassation, dans les conditions prescrites par la loi du 25 février 1925, concernant la procédure en cassation en matière civile.

Le délai est de 30 jours à dater de la notification de l'arrêt.

Sauf décision contraire de la Cour d'Appel, le pourvoi est suspensif.

ART. 3.

Le décret du 2 Thermidor an X est abrogé.